

Lietuvos Investuotojų Pasitikėjimo Indeksas

I ketvirtis, 2020 m.

INVESTORS'
FORUM

INVESTUOTOJŲ
FORUMAS

Lietuvos investuotojų pasitikėjimo indeksas (LIPI)

Lietuvos investuotojų pasitikėjimo indeksas (LIPI) atspindi didžiausių Lietuvoje veikiančių užsienio kapitalo įmonių vadovų ir atstovų požiūrį ir lūkesčius dėl Lietuvos verslo klimato ir investicinės aplinkos. Indekso tikslas – atsižvelgiant į šalyje veikiančių investuotojų patirtį ir pastabas įvertinti šalies verslo aplinką bei Lietuvos ekonomikos patrauklumą užsienio investuotojams.

Didžiausių investuotojų išvalgos svarbios numatant šalies ekonomikos kryptis, įvertinant verslo perspektyvas ir lūkesčius. Panašių didesnės imties tyrimų The CEO Confidence Survey (JAV)¹, The CEO Confidence Index (Australija)² vykdytojai respondentais rinkdamiesi įmonių vadovus pažymi, jog būtent pastarieji priima svarbiausius investicinius sprendimus. Todėl šie respondentai gali ne tik paveikti šalies ekonomiką, bet ir gana tiksliai nusakyti ekonomikos tendencijas, pateikti vertingų išvalgų apie ekonomines sąlygas šalyje bei aplinką verslui.

Nustatydami šį indeksą siekiame ne tik įvertinti Lietuvos rinkos sąlygas, bet ir išsiaiškinti joms didžiausią įtaką darančius veiksnus. LIPI – tai priemonė, leidžianti potencialiems investuotojams bei kitiems suinteresuotiems asmenims paprastai ir greitai gauti pagrindinę informaciją apie Lietuvos ekonomiką, padėti šalies rinkoje ir trumpalaikes vystymosi perspektyvas. Indeksą sudaro trys dalys, apimančios verslo aplinką, įmonių veiklai įtaką darančius veiksnus ir bendrovių investicinius planus. Nustatant LIPI prioritetą teikiamas aktualiai, rinkos tendencijas atitinkančiai informacijai, todėl indekso tyrime kviečiami dalyvauti tik didžiausi Lietuvos investuotojai bei užsienio kapitalo įmonių vadovai ir aukščiausio lygio vadybininkai. LIPI tyrimą inicijuoja ir atlieka „Investors‘ Forum“ – asociacija, vienijanti didžiausius ir aktyviausius investuotojus į Lietuvos ekonomiką. Tyrimas atliktas 2020 m. sausio - vasario mėnesiais. Tyrimo metu apklausti 56 Lietuvoje veikiančių užsienio kapitalo įmonių atstovai.

Svarbu paminėti tai, kad apklausa vyko **iki Koronaviruso (COVID-19) paplitimo šalyje, tad jo poveikis tyrime nėra atspindėtas**. Dėl šios priežasties 2020 metų I ketvirčio LIPI ataskaita pristatyta plačiau nebuvo.

Indekso vertė	Interpretavimas
LIPI = 2 (maksimali vertė)	Visų respondentų lūkesčiai teigiami (absoliutūs teigiami lūkesčiai).
LIPI > 1	Teigiamus lūkesčius turinčių respondentų dalis yra didesnė už neigiamus lūkesčius turinčių respondentų dalį.
LIPI = 1	Teigiamus ir neigiamus lūkesčius turinčių respondentų skaičius yra vienodas.
LIPI < 1	Daugiau respondentų turi neigiamų lūkesčių, nei teigiamų.

1 pav.: Indekso vertė ir jos reikšmė

1 - Šaltinis: [CEO Confidence Survey Third Quarter 2019](#)

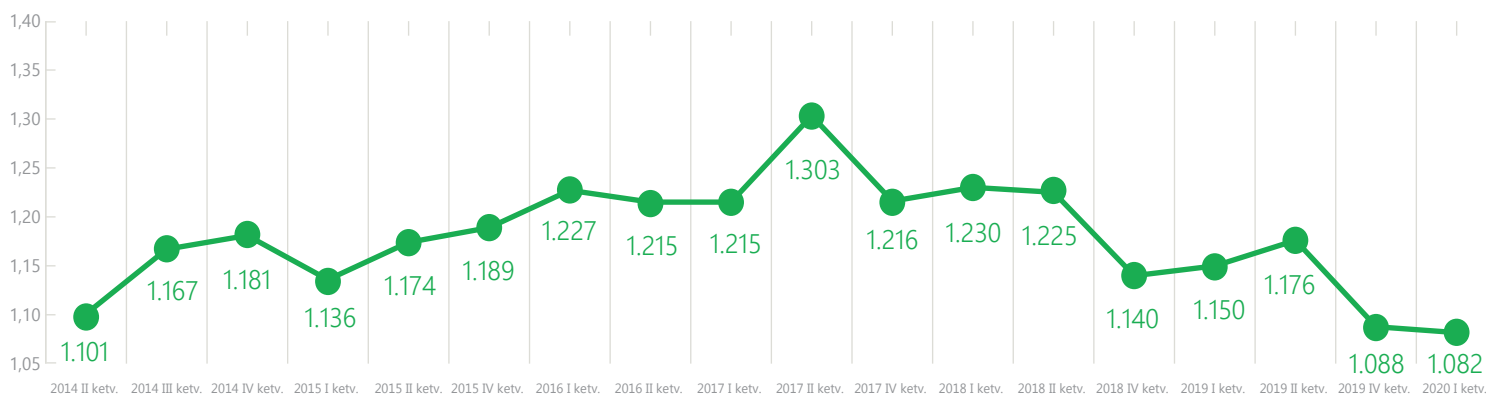
2 - Šaltinis: [CEO Confidence Index](#)

Santrauka ir išvados

AŠTUONIOLIKTASIS LIPI TYRIMAS: ITIN PRASTI LŪKESČIAI DĖL POLITINIO STABILUMO IR MAKROEKONOMIKOS. INDEKSO REIKŠMĖ TOLIAU KRENTA.

LIPI_{2020 I ketv.} = 1.082

—●— LIPI

2 pav.: LIPI dinamika, LIPI 2020 m. I ketv.

Paskutinį 2019 metų ketvirtį pasiekęs 5 metų žemumas, indeksas šių metų pradžioje toliau krenta. Indekso reikšmės neigiamas pokytis ne toks drastiškas, tačiau reikšmė – žemiausia per visą rengimo laikotarpį. Pirmąjį 2020 I ketvirtį Lietuvos investuotojų pasitikėjimo indeksas pasiekė 1,082 balo iš 2 galimų.

Nors investuotojų požiūris į šalies ekonominę padėtį ir jos perspektyvas, palyginus su praėjusiu ketvirčiu, yra pozityvesnis, o lūkesčiai dėl savo įmonių darbuotojų atlyginimų augimo bei naujų darbuotojų skaičiaus daug optimistiškesni, politinės aplinkos stabilumas bei numanoma šios srities situacija ateityje vertinamos prasčiau.

Investuotojai ir toliau nekeičia nuomonės dėl sričių, kurioms valstybė turėtų skirti ypatingą dėmesį. Jau penktą ketvirtį iš eilės pabrėžiama, kad pokyčių

reikia švietimo sistemoje, dėmesys atkreiptinas į viešojo sektoriaus efektyvumo didinimą bei sąlygų talentų migracijai Lietuvoje gerinimą.

Pozityviausiai vertinamos sritys lieka tos pačios: tai šalies telekomunikacijų, transporto ir logistikos infrastruktūros bei darbuotojų užsienio kalbų mokėjimas.

Pagrindinė indekso tolimesnio kritimo priežastis – neigiami politinės aplinkos stabilumo bei lūkesčių dėl jos ateities vertinimai. Beveik pusė, 46 proc., apklaustų investuotojų dabartinį politinį stabilumą laiko žemu. Tai didelis pokytis – praėjusį ketvirtį vadovai buvo pozityvesni ir daugiau nei perpus mažiau jų (19 procentų) vertino šią sritį neigiamai.

PAGRINDINĖ INDEKSO KRITIMO PRIEŽASTIS – PRASTAI VERTINAMAS POLITINIS STABILUMAS

Vertindami Lietuvos investicinį klimatą, įmonių vadovai labiausiai teigiamai vertina tris sritis - telekomunikacijas, transporto ir logistikos infrastruktūrą bei darbuotojų gebėjimus vartoti užsienio kalbas. Net 96 proc. apklaustų investuotojų telekomunikacijų sritį Lietuvoje vertina kaip aukštą, o 8 iš 10 įmonių vadovų teigiamai atsiliepia apie darbuotojų užsienio kalbų mokėjimą bei šalies transporto ir logistikos struktūros išvystymą. Šios sritys stabiliai išsilaiko geriausiai vertinamų sąrašo viršuje jau kelis ketvirčius iš eilės.

Praėjusiame ketvirtyje ūgtelėjęs teigiamas atvirumo naujiems investuotojams šalyje vertinimas išlieka nepakitęs - 70 proc. apklaustų įmonių vadovų linkę manyti, kad Lietuva yra itin atvira naujiems investuotojams. Verta paminėti, kad likusieji šalies atvirumą investicijoms vertina kaip vidutinį, ir tik vienas respondentas mano, kad šalis investicijoms nėra pakankamai atvira. Šie duomenys neprieštarauja Pasaulio Banko tyrimui „Doing Business 2020“. Jame Lietuva šiemet užėmė rekordiškai aukštą 11 vietą, pralenkdama tokias šalis kaip Estija, Suomija, Vokietija, Lenkija. Lietuvos įverčiai geriausi turto registravimo, sutarčių vykdymo srityse, šalis užima aukštą poziciją pagal statybų leidimų gavimą³.

Šalies atvirumą investuotojams rodo ir „Investuok Lietuvoje“ rezultatai 2019 m. - pritraukti 47 tiesioginių užsienio investicijų projektai, tarp kurių ir įmonės, patenkančios į elitinį „Fortune

500“ sąrašą⁴. Europos ateities miestų ir regionų fDi vertinime, vidutinio dydžio miestų kategorijoje, Vilnius reitinguojamas pirmoje vietoje, pagal Tarptautinių užsienio investicijų strategiją. Pabrėžiamas agentūros „Go Vilnius“ vaidmuo, jos siūlomos paslaugos bei naujai įdiegta sistema, leidžianti matuoti miesto pasiekimus bei lygintis su pagrindiniais penkiais miestais-konkurentais, taip įvertinant savo pagrindines stiprybes ir trūkumus bei tobulintinas sritis.⁵

Prasčiausiai vertinama sritis lieka politinis stabilumas. Būtent jos vertinimo neigiamas pokytis ir lėmė indekso kritimą. 46 proc. respondentų dabartinį politinio stabilumo lygį įvardija kaip žemą, nors tokios pozicijos praėjusių metų paskutinį ketvirtį laikėsi tik 2 iš 10 apklaustų įmonių vadovų (19 proc.). Politinio stabilumo vertinimas žemiausias per metus – praėjusių metų pirmą ketvirtį politinio stabilumo pasigedo 34 proc. apklaustųjų, o antrą ketvirtį neigiamą vertinimą pateikė 23 proc. - dvigubai mažiau nei šių metų pradžioje.

Praėjusį ketvirtį neigiamą pokytį patyręs ekonominės šalies padėties vertinimas išlieka labai panašus. Lyginant su praėjusiu ketvirčiu makroekonomikos padėtį kaip aukštą vertina 7 proc. Punktais mažiau mažiau investuotojų (41 procentas). Panašų nuosmukį pasitikėjimas makroekonominė situacija šalį patyrė ir lygiai prieš metus, tačiau antrą 2019 m. ketvirtį buvo pakilęs ir siekė 58 proc.

Investuotojai prastai atsiliepia ir apie mokslinius tyrimus Lietuvoje. Vos 23 proc. apklaustų

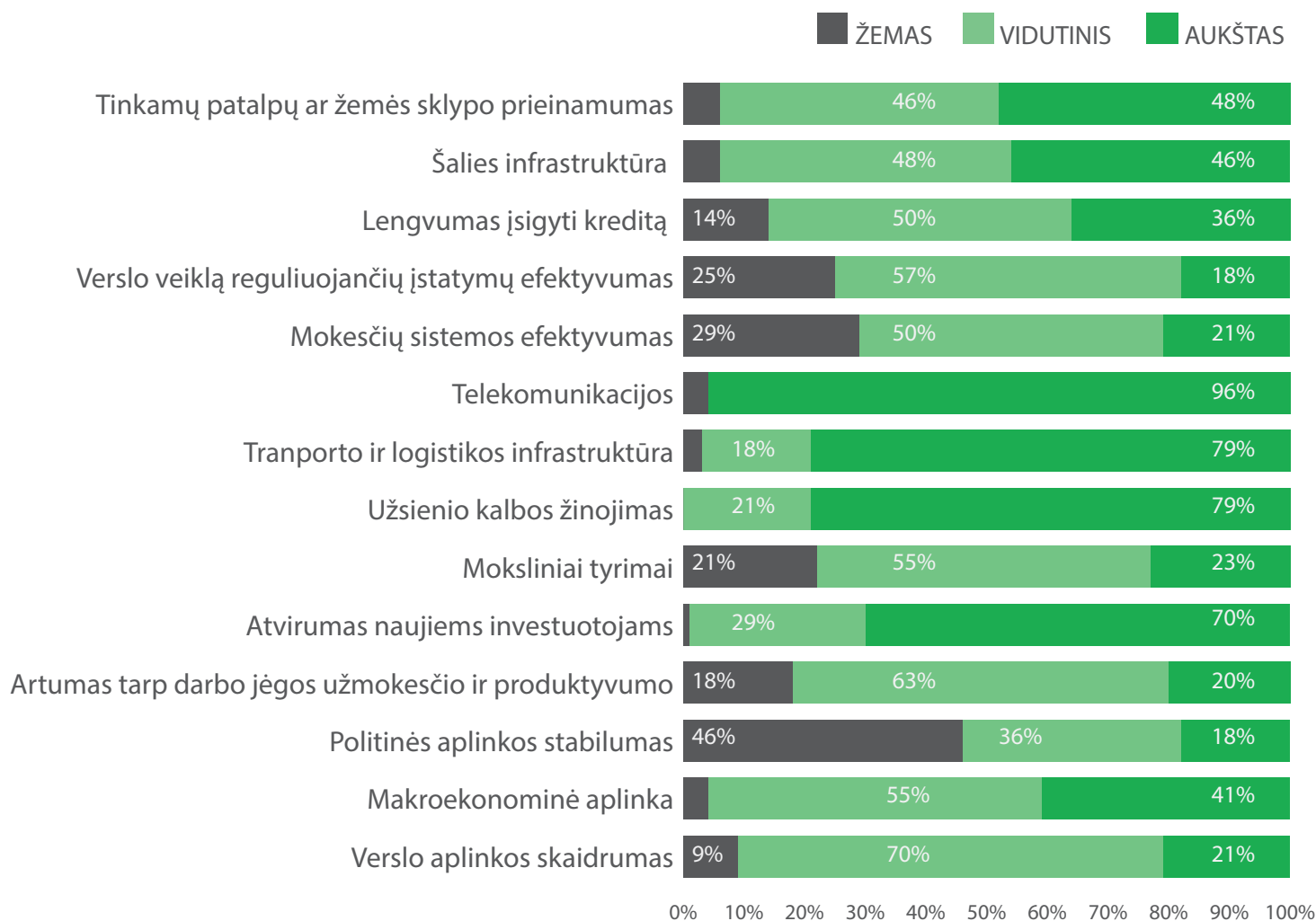
3 - Šaltinis: [World Bank „Doing Business 2020“](#)

4 - Šaltinis: [Investuok Lietuvoje, „2019 metų investicijų medžioklės pasiekimas – kompanijos iš aukščiausios verslo lygos“](#)

5 - Šaltinis: fDi European Cities and Regions of the Future 2020/21, Special Report, fDi Magazine February/March 202

investuotojų mano, kad mokslinių tyrimų lygis šalyje aukštas. Verta paminėti, kad Lietuva skiria tik 0,88 proc. bendrojo vidaus produkto moksliniams

tyrimams ir eksperimentinei plėtrai, tuo tarpu ES vidurkis šioje srityje yra 2,03 proc., o EBPO valstybėse ji dar aukštesnis - 2,41 proc.⁶

3 pav.: Esamos investicinės aplinkos vertinimas, LIPI 2020 m. I ketv.

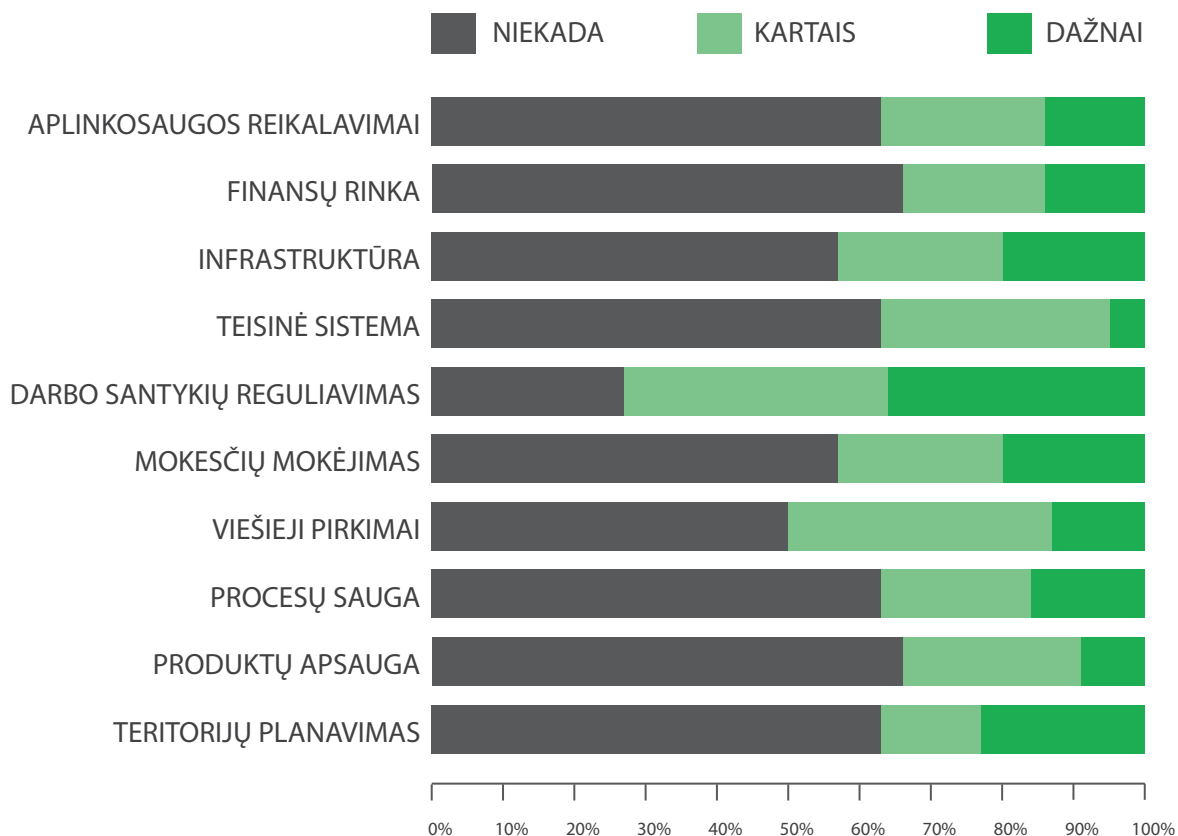
DIDŽIAUSI KASDIENIAI IŠŠŪKIAI – DARBO SANTYKIAI IR TERITORIJŲ PLANAVIMAS

Darbo santykių reguliavimas lieka ta sritis, su kurios problemomis investuotojai savo kasdienėje veikloje susiduria dažniausiai. Nesklandumų šioje sferoje dažnai kyla trečdaliui, net 36 proc., apklaustų įmonių vadovų, dar 38 proc. kartais patiria nepatogumų, susijusių su šia sritimi.

Antrasis investuotojams dažniau pasikartojantis iššūkis kasdienėje veikloje - teritorijų planavimas. Kasdienėje veiklos su nesklandumais šioje srityje dažnai susiduria 23 proc. respondentų.

Mažiausiai iššūkių apklaustiems investuotojams vykdant kasdienę veiklą, kyla dėl teisinės sistemos klausimų bei produktų apsaugos.

6 - Šaltinis: OECD Data, Gross domestic spending on R&D

4 pav.: Kasdieniai iššūkiai, LIPI 2020 m. I ketv.

DAUGIAU DĖMESIO ŠVIETIMUI, VIEŠOJO SEKTORIAUS EFEKTYVUMUI BEI TALENTŲ MIGRACIJAI

Jau penktąjį tyrimą iš eilės trys sritys, kurios, anot apklaustų investuotojų, turėtų sulaukti didžiausio valstybės dėmesio, lieka tos pačios: tai švietimas, viešojo sektoriaus efektyvumas ir talentų migracija. Net 73 proc. respondentų, švietimą laiko prioritetine sritimi, kuriai valstybės dėmesys ir reformos yra labiausiai reikalingos. Didžiausiu valstybės prioritetu švietimą investuotojai pripažįsta jau 8 tyrimą iš eilės. Švietimo spragos atskleidžiamos ir naujausioje Europos Komisijos ataskaitoje Lietuvai. Ataskaitoje pabrėžiama, kad mažėjantis moksleivių ir studentų skaičius, pedagogų senėjimas, apsunkina švietimo sistemos efektyvumo ir kokybės užtikrinimą, ypač regionuose. Dar 2017 m. pradinio ir vidurinio ugdymo mokytojų, kurių amžius 50 m. ar daugiau, sudarė 40 proc. visų pedagogų šalyje. Situacijos nepagerina ir žemi pedagogų atlyginimai, kurie

beveik 60 proc. mažesni už ES vidurkį. Europos Komisija taip pat pažymi, kad vykdomoms reformoms trūksta ilgalaikių tikslų numatymo bei efektyvaus suinteresuotų šalių įtraukimo⁷.

Problemos aktualumą patvirtina ir EURYDICE vykdomos Europos švietimo sistemų apžvalgos duomenys. Nurodoma, kad keturios didžiausios problemos, susijusios su švietimo sistema Lietuvoje, yra mokinių pasiekimų lygis, mokyklų tinklo neatitikimas demografinėi situacijai, mokytojo specialybės prestižiškumo nebuvimas bei lyderystės trūkumas švietimo įstaigose.⁸

Daugiau nei pusė apklaustų investuotojų, 55 proc., - teigia, kad ši valstybė turėtų labiau susirūpinti ir viešojo sektoriaus efektyvumu. Apie neefektyvų viešąjį sektorių ir pokyčių poreikį kalbančių investuotojų skaičius nemažėja, tyrimo rezultatai ne pirmą ketvirtį parodo, kad bent 50 proc. apklaustųjų pabrėžia šią sritį.

Trečioji sritis, kuriai, pasak respondentų, reikėtų

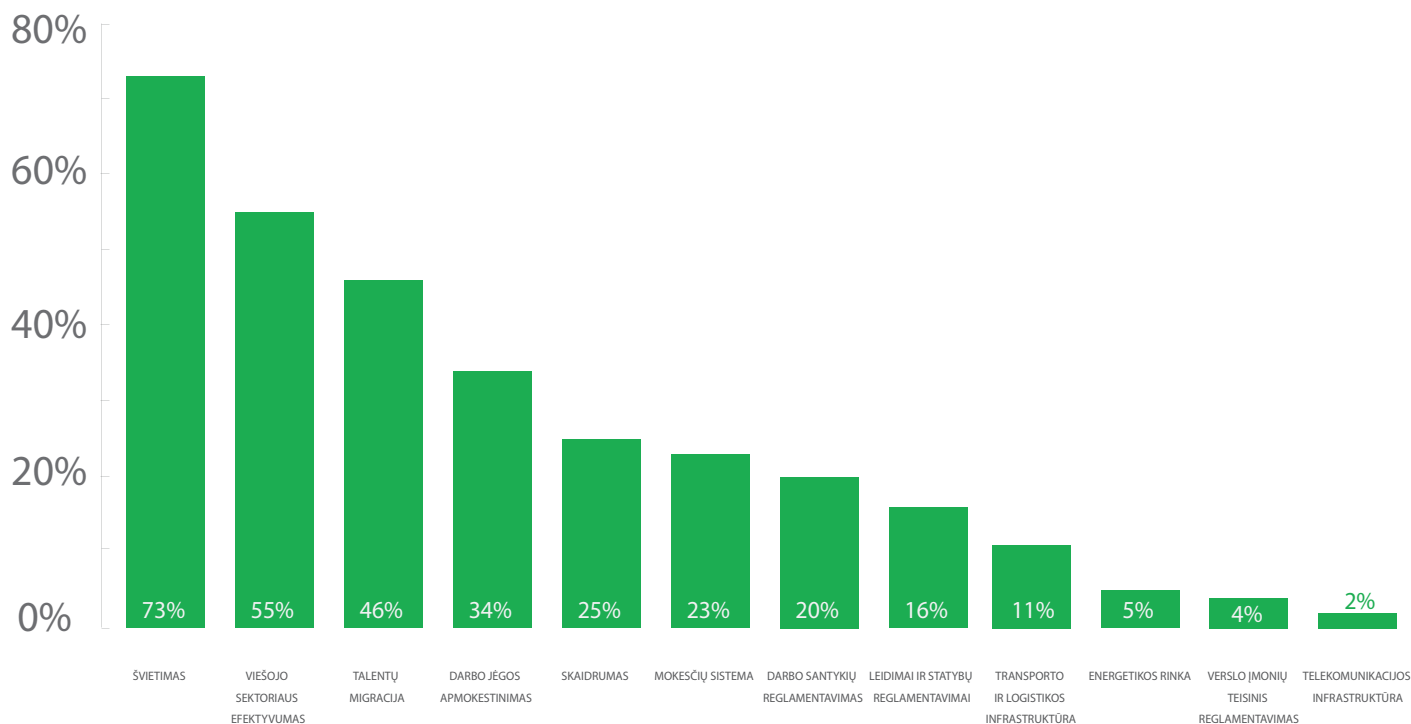
7 - Šaltinis: [Country Report Lithuania 2020](#)

8 - Šaltinis: [Eurydice, Lithuania Overview](#)

skirti ypatingą dėmesį – talentų migracija. Beveik pusė, 46 proc. apklaustųjų, ją nurodo kaip vieną iš trijų svarbiausių sričių, reikalaujančių pokyčių.

Nors 2019 m. buvo ypatingi tuo, kad per beveik 3 dešimtmečius pirmą kartą pasižymėjo teigiama neto migracija šalyje ir net 50 proc. imigravusiųjų – Lietuvos piliečiai, grįžę gyventi į šalį, tačiau kvalifikuotos darbo jėgos klausimas išlieka labai svarbus. Nuo 2010 m. darbingo amžiaus žmonių šalyje sumažėjo 16 proc., o suaugusiųjų švietimas, leidžiantis persikvalifikuoti ir lengviau įsilieti į darbo rinką, lieka vis dar labai nepopuliarus pasirinkimas Lietuvoje: 2018 m. tik 6,6 proc. visų suaugusiųjų mokėsi, ir tai beveik perpus mažiau nei ES vidurkis (11,1 proc.).⁹

Viena iš sričių taip pat neraminančių investuotojus ne pirmą ketvirtį iš eilės - darbo jėgos apmokestinimas. Tiesa, turint omenyje, kad kvalifikuota darbo jėga yra vienas iš labiausiai investicijas pritraukiančių ir šalyje išlaikančių veiksnių, bei kad būtent šis veiksnys yra svarbus aukštos pridėtinės vertės produktų kūrimui bei vystymui, naujaisi patvirtinti mokesčių pakeitimai darbo apmokestinimo srityje išties nedžiugina. Iki 32 proc. padidintas gyventojų pajamų mokesčio tarifas metinėms pajamoms, viršijančioms 84 vidutinius darbo užmokesčius ne tik didina mokestinę našą aukščiausios kvalifikacijos darbuotojams, bet ir mažina tarptautinių įmonių motyvą steigti aukštos pridėtinės vertės darbo vietas Lietuvoje.

5 pav.: Daugiausiai dėmesio reikalaujančios sritys, LIPI 2020 m. I ketv.

MAŽIAU NERIMO DĖL KREDITO ĮGIJIMO, BET LŪKESČIAI DĖL POLITINIO STABILUMO IR MAKROEKONOMIKOS – ŽEMI

Šių metų pirmojo ketvirčio tyrimas rodo, kad lūkesčiai dėl makroekonomikos stabilumo vis dar žemi. Praėjusių metų pabaigoje pasireiškęs investuotojų nerimas dėl makroekonomikos ateities šalyje, vis dar buvo juntamas ir šių metų pradžioje. Vos 5 proc.

apklaustų investuotojų tikisi makroekonominę situaciją gerėsiant. Didžioji dalis investuotojų, 7 iš 10, tikisi situaciją išliksiant tokią pačią, o manančių, kad ji pablogės, sumažėjo 4 procentiniais punktais, lyginant su praėjusiu ketvirčiu.

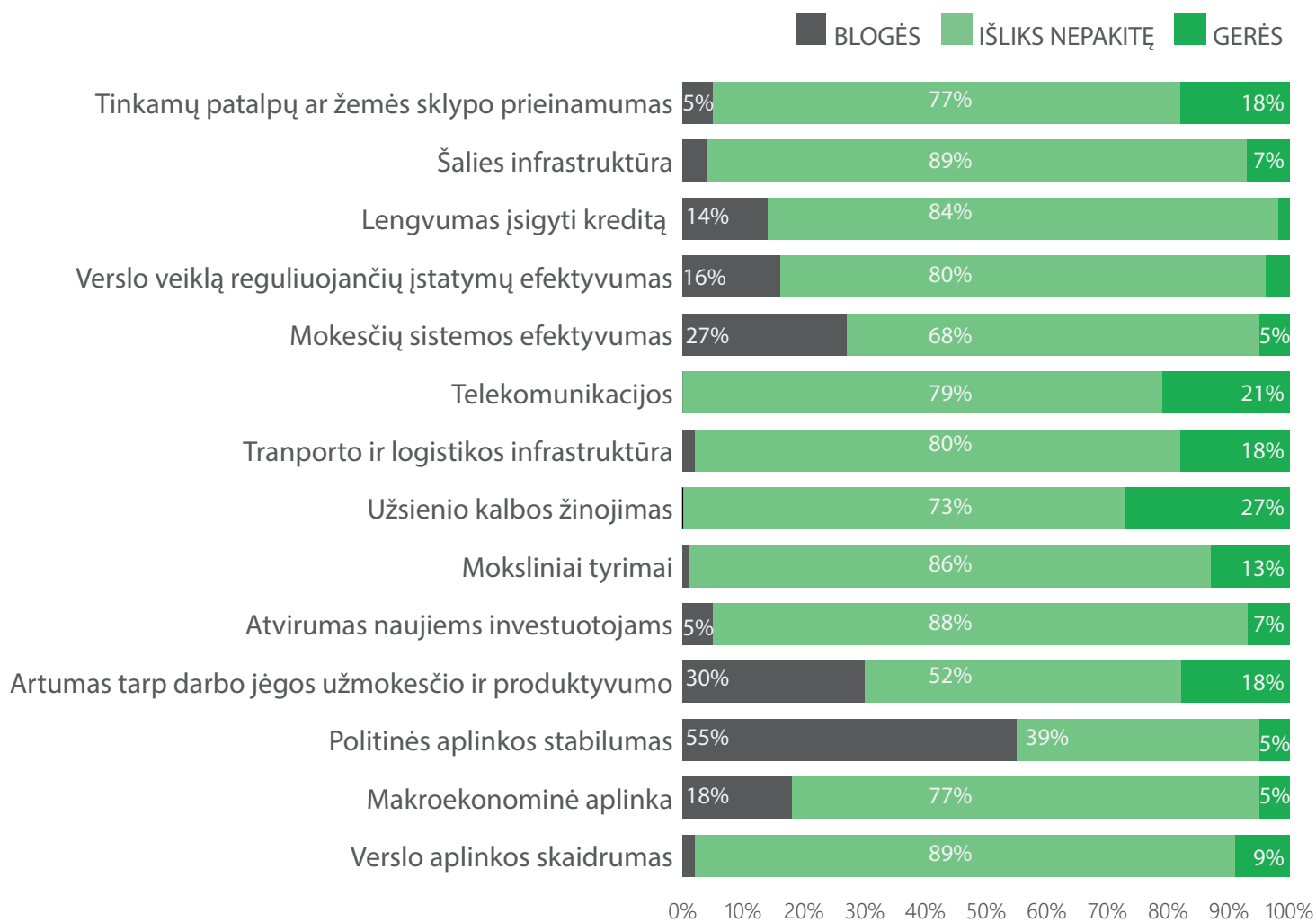
Lietuvos Banko makroekonomikos prognozės pagrindžia nuosaikesnius investuotojų lūkesčius. Lietuvos ekonomikos raidos ir perspektyvos

9 - Šaltinis: Eurostat, OECD.

analizėje numatoma, kad ir investicijos, ir eksportas, labiausiai pastaraisiais metais didėję ekonomikos rodikliai, augs nuosaikiau. Prognozuojama, kad po 3,7 procentų ekonomikos augimo praėjusiais metais. Lietuvos ekonomika 2020 padidės 2,5 proc.¹⁰

Apklausti investuotojai labiau neigiamai vertina ne tik dabartinę politinę situaciją, tačiau ir ateities tendencijas. Įmonių vadovų lūkesčiai dėl politinio stabilumo suprastėjo ženkliai - net 55 proc. apklaustųjų mano, kad politinio stabilumo ateityje mažės, o tai yra net 23 procentiniais punktais daugiau, nei praėjusį ketvirtį. Lūkestis dėl politinio stabilumo Lietuvoje šį ketvirtį yra vienas žemiausių per visą tyrimo leidimo laikotarpį; paskutinį kartą lūkestis taip žemai nukritęs buvo 2016 metų II ketvirtį.

Kita vertus, teigiamai pasikeitė investuotojų požiūris į kredito gavimą. Praėjusį ketvirtį nusakydami savo lūkesčius investuotojai dėl kredito prieinamumo išreiškė daugiau nuogąstavimų nei įprastai – 37 proc. apklaustųjų manė, kad galimybės įgyti kreditą blogės. Šį ketvirtį investuotojai labiau pozityvūs: 14 proc. mano, kad sąlygos blogės, o didžioji dalis tikisi, kad situacija išliks nepakitusi. Nors praėjusių metų pabaigoje Lietuvos banko atlikta apklausa ir skaičiavimai rodo, kad bankų taikomi paskolų įmonėms gavimo standartai beveik nepakis, tačiau pateiktų ir atmestų naujų paskolų paraiškų dalis šiek tiek padidėjo. Tokį pokytį nurodo 10 procentinių punktų daugiau apklausos respondentų nei III 2019 metų ketvirtį.

6 pav.: Investuotojų lūkesčiai, LIPI 2020 m. I ketv.

10 - Šaltinis: Lietuvos ekonomikos

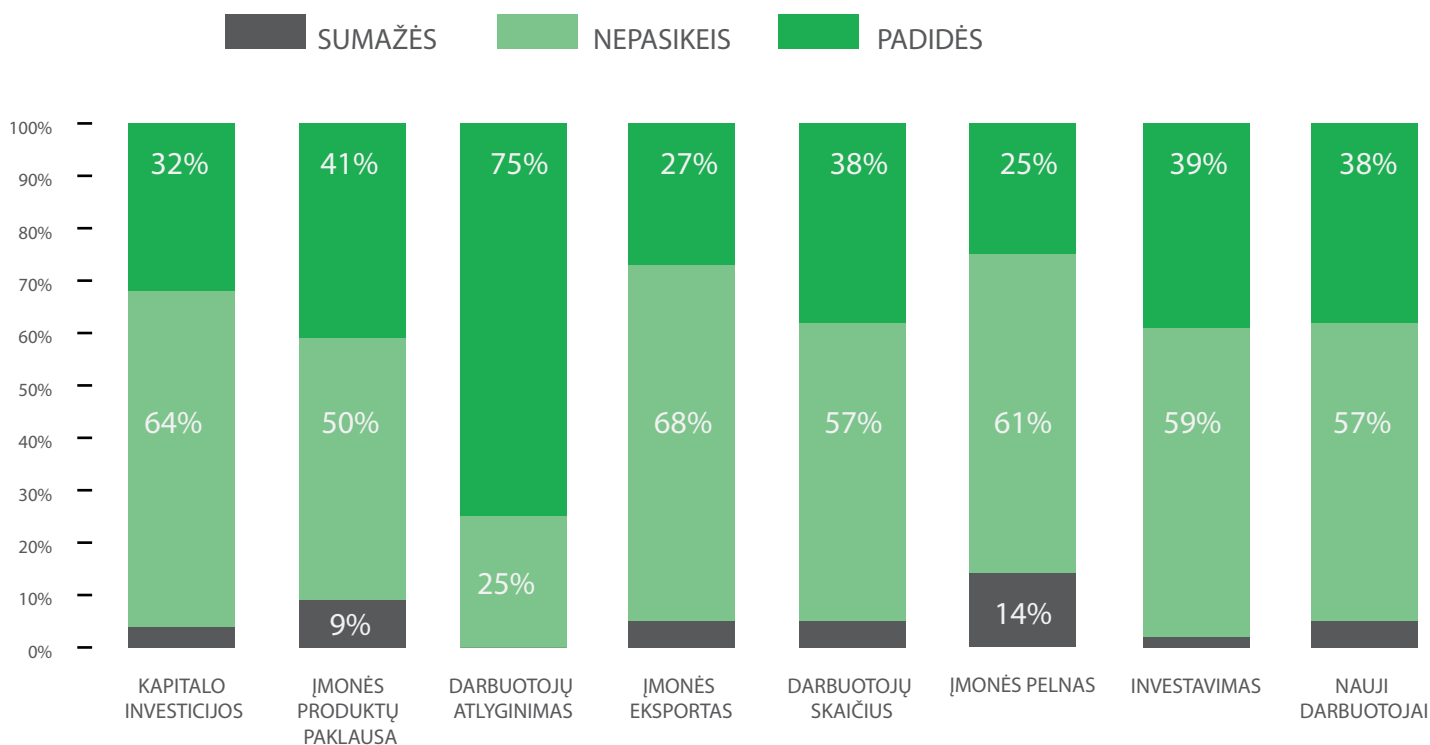
INVESTUOTOJAI AMBICINGIAU VERTINA SAVO ĮMONIŲ GALIMYBES

Šių metų pradžioje investuotojai daug ambicingiau žvelgia į savo įmonių plėtros galimybes, bei darbuotojų atlyginimų augimą. Praėjusio ketvirčio indekso kritimui įtaką padariusios neigiamos investuotojų prognozės, ši ketvirtį atrodo pozityviau.

32 proc. apklaustųjų mano, kad investavimas į kapitalą padidės – tai dešimtadaliu daugiau nei prieš tris mėnesius. Didžiausias teigiamas pokytis matyti vertinant investuotojų lūkesčius dėl jų įmonių darbuotojų atlyginimų augimo galimybių – praėjusį ketvirtį atsargiau vertinę darbo užmokesčio augimą (57 proc. manė, kad jis

didės), ši ketvirtį investuotojai ambicingesni – 75 procentai jų numato atlyginimus augsiant.

Respondentai ir toliau atsargiai vertina įmonių eksporto plėtrą. Tik ketvirtadalis tikisi eksporto augimo. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, jau šių metų pradžioje, sausio mėnesį, eksportas, lyginant su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu smuko 2,5 proc. Anot statistikų, eksporto sumažėjimui įtakos turėjo smukęs naftos produktų, javų, plastiko ir jo gaminių eksportas. Tačiau didesni lūkesčiai kalbant apie investicijas bei naujus darbuotojus – apie pastarųjų padidėjimą pasisako dešimtadaliu daugiau investuotojų, lyginant su praėjusių metų pabaiga.¹¹

7 pav.: Investuotojų planai, LIPI 2020 m. I ketv.

TALENTAI PADEDA IR PRITRAUKTI, IR IŠLAIKYTI INVESTICIJAS LIETUVOJE

Vertindami Lietuvos privalumus, lyginant su kitomis panašiomis rinkomis, investuotojai pažymi, kad būtent darbo užmokesčio dydis, talentai bei infrastruktūra yra pagrindiniai veiksniai, pritraukiantys pasirinkti Lietuvą.

Daugiau nei pusė apklaustųjų pagrindiniu privalumu įvardina talentus (54 proc.) ir darbo jėgos užmokesčio dydį (52 proc.). Infrastruktūrą kaip vieną iš priežasčių renkantis Lietuvą nurodo 4 iš 10 įmonių vadovų.

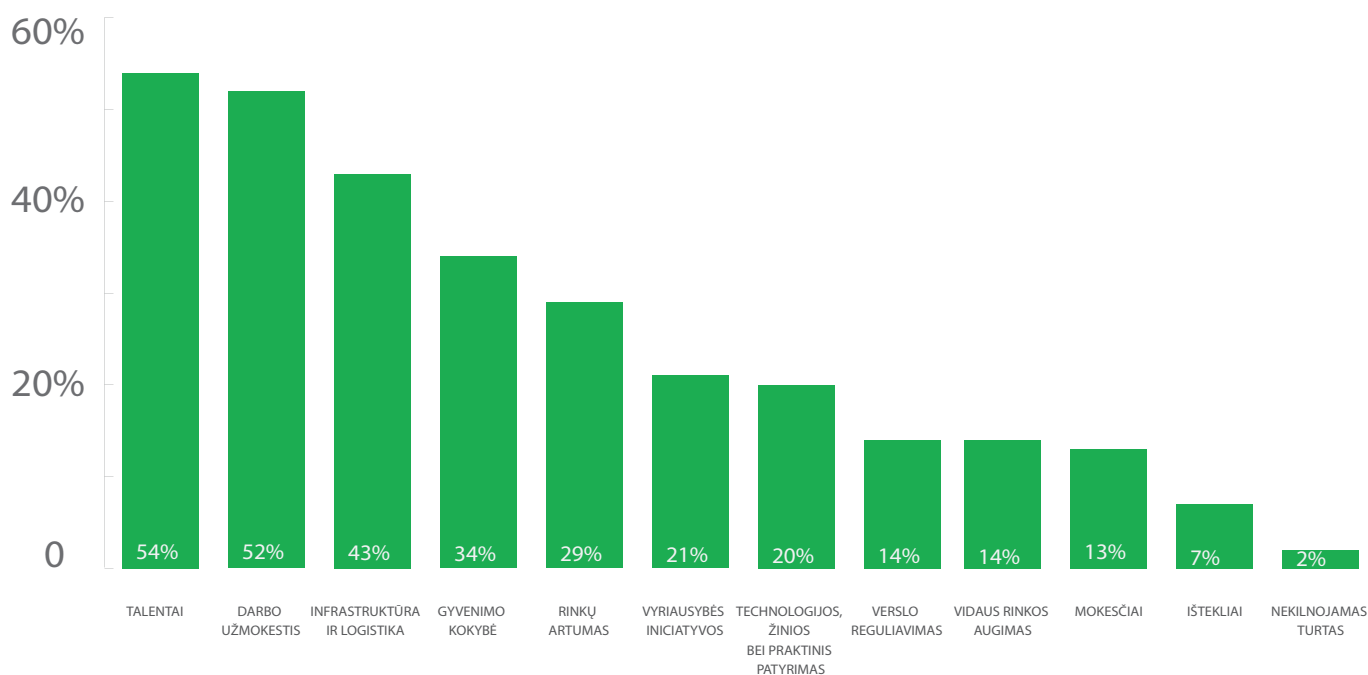
Tokius LIPI apklausos rezultatus patvirtina ir „fDi Markets“ pateikiami duomenys. Trys dažniausiai

11 - Šaltinis: Lietuvos eksportas sausį

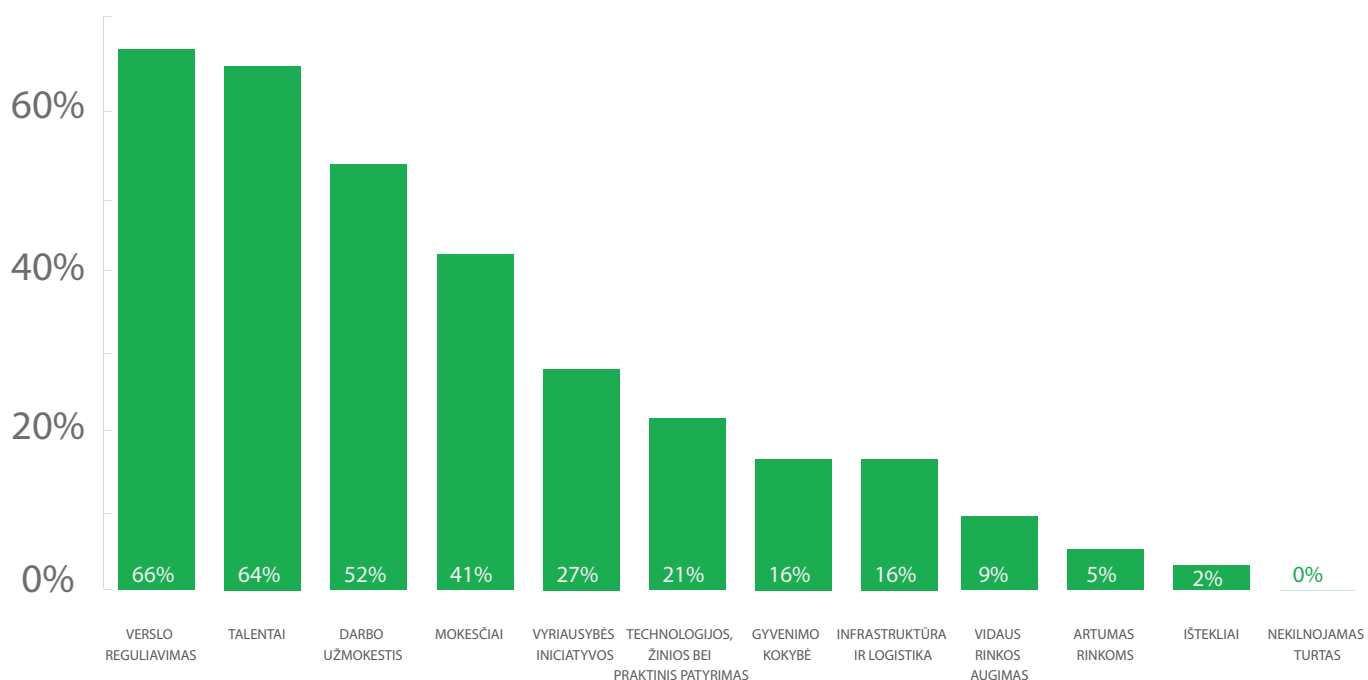
2013 - 2017 m. gamybos projektus vykdžiusių įmonių įvardijami Lietuvos pasirinkimo motyvai yra: kvalifikuota darbo jėga (57 proc.), infrastruktūra ir logistika (39 proc.) bei investicijų agentūros ir valstybės paskatos (35proc.).

Nors infrastruktūra ir logistika yra vienas iš pagrindinių veiksnių pasirenkant Lietuvą investicijoms, tačiau nurodant, kokie privalumai

išlaiko investicijas Lietuvoje, šį veiksnį pakeičia verslo veiklos reguliavimo sąlygos. Du trečdaliai, 66 proc., apklaustųjų nurodo verslo reguliavimą įvardija kaip vieną pagrindinių priežasčių išlaikyti investicijas Lietuvoje. Tarp trijų svarbiausių priežasčių išlieka ir talentai bei darbo užmokestis, kuriuos pažymi daugiau nei 50 proc. respondentų.

8 pav.: Lietuvos privalumai, pritraukiant investuotojus, LIPI 2020 m. I ketv.

9 pav.: Investuotojus Lietuvoje išlaikantys veiksniai, LIPI 2020 m. I ketv.

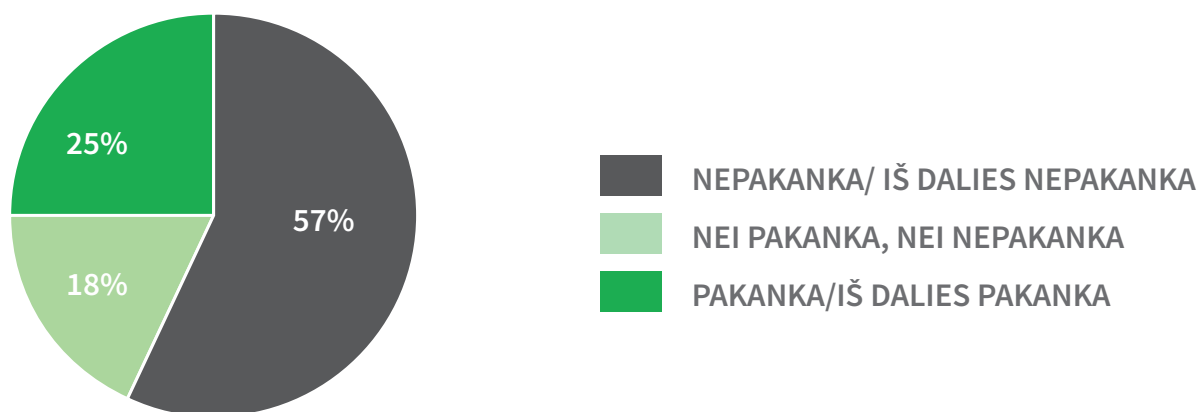
KVALIFIKUOTOS

DARBO JĖGOS LIETUVOJE TRŪKSTA

LIPI tyrimas jau ne pirmą ketvirtį indikuoja talentų svarbą Lietuvos investuotojams. Talentų migracija įvardijama kaip pagrindinė sritis, kuri turėtų sulaukti daugiau valstybės dėmesio. Net pusė apklaustųjų laikosi nuomonės, kad šiai sričiai vis dar reikia pokyčių. Kvalifikuotos darbo jėgos pasiūla Lietuvoje yra vienas iš svarbiausių veiksnių

investicijoms pritraukti ir išlaikyti.

Vis dėlto, vertindami kvalifikuotos darbo jėgos pasiūlą Lietuvos darbo rinkoje investuotojai pažymi, kad ji nėra pakankama. Daugiau nei pusė, 57 proc., apklaustųjų įmonių vadovų mano, kad kvalifikuotų darbuotojų Lietuvoje trūksta. Tuo tarpu tik ketvirtadalis apklaustųjų investuotojų sutinka, kad kvalifikuotų darbuotojų užtenka ar bent jau dalinai pakanka.

10 pav.: Kvalifikuota darbo jėga Lietuvoje, LIPI 2020 m. I ketv.

PAPILDOMI KLAUSIMAI

IŠŠŪKIS – VIEŠOJO SEKTORIAUS EFEKTYVUMAS

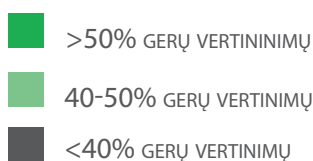
Kaip ir kiekvieną ketvirtį investuotojų klausėme nuomonės aktualiomis, jiems ir visuomenei svarbiomis temomis. Šįsyk respondentų paprašėme įvertinti viešojo sektoriaus institucijų ir įstaigų veiklą bei efektyvumą.

Valstybės ir savivaldybių institucijų veiklą investuotojai vertino jau penktą kartą. Lyginant su praėjusių metų vertinimu, matyti, kad verslininkų požiūris į daugumą institucijų pagerėjo.

Palankiausiai investuotojai vertinama Energijos skirstymo operatorių (ESO) - 6 iš 10 respondentų šią instituciją vertina teigiamai. Būtent šios institucijos vertinimas, lyginant su praėjusiais metais, patyrė didžiausią teigiamą pokytį (14 procentinių punktų). Taip pat gerai vertinamas Valstybinės mokesčių Inspekcijos (59 procentai teigiamų vertinimų) bei Registrų centro darbas - 57 proc. respondentų teigiamai vertina šią instituciją.

11 pav.: Institucijų vertinimas, LIPI 2020 m. I ketv.

Vertindami šias institucijas investuotojai lieka nuoseklūs. Didesnių neigiamų ar teigiamų pokyčių nematyti, išskyrus pagerėjusį ESO vertinimą.

Labiausiai suprastėjo Valstybinės miškų tarnybos vertinimas, patyręs 6 procentinių punktų nuosmukį. Po 5 procentinius punktus išaugo Valstybinio socialinio draudimo fondo (SoDros) ir Valstybinės darbo inspekcijos vertinimas.

Ekonomikos ir Inovacijų ministerijos vykdomas Verslo priežiūros institucijų vertinimas taip pat

rodo pagerėjusius rezultatus. 2019 m. vertinimo rezultatai rodo gerokai padidėjusį (20 proc.) labai gerai vertinamų institucijų skaičių. Tačiau vis dar pusė institucijų (48 proc.) išlieka vidutiniame pažangumo lygyje. Ministerija taip pat pažymi, kad per pastaruosius 4 metus išaugo verslo pasitenkinimas priežiūros institucijų vykdoma veikla: teigiamas vertinimas išaugo nuo 69 proc. 2016 m. iki 77 proc. 2019 m.¹²

INSTITUCIJOS PAVADINIMAS	EFEKTYVUMAS	TENDENCIJA	POKYTIS (PROC. PUNKTAIS)
ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS	60%		14
SODRA	59%		5
VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA	59%		4
PRIŠGAISTRINĖS APSAUGOS IR GELBĖJIMO DEPARTAMENTAS	58%		-4
REGISTRŲ CENTRAS	57%		0
MAISTO IR VETERINARIJOS TARNYBA	57%		4
VALSTYBINĖ DARBO INSPEKCIJA	56%		5
MUITINĖS DEPARTAMENTAS	53%		-2
VALSTYBINĖ ENERGETIKOS INSPEKCIJA	52%		0
NEMAISTO INSPEKCIJA	52%		5
UŽIMTUMO TARNYBA	51%		1
NACIONALINIS VISUOMENĖS SVEIKATOS CENTRAS	47%		1
APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA	45%		9
MIGRACIJOS DEPARTAMENTAS, MIGRACIJOS TARNYBOS	43%		1
VALSTYBINĖ TERITORIJŲ PLANAVIMO IR STATYBOS INSPEKCIJA	41%		5
NACIONALINĖ ŽEMĖS TARNYBA	40%		3
KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTAS	39%		-1
VALSTYBĖS ŽEMĖS FONDAS	39%		-1
VALSTYBINĖ SAUGOMŲ TERITORIJŲ TARNYBA	39%		2
VALSTYBINĖ MIŠKŲ TARNYBA	33%		-6

12 pav.: Institucijų vertinimo pokytis, LIPI 2020 I ketv.